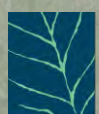

FLORA- EN FAUNAONDERZOEK BESTEMMINGSPLAN HOV2

Gemeente Nuenen

22-4-2014
Definitief

BTL

Advies

FLORA- EN FAUNAONDERZOEK BESTEMMINGSPLAN HOV2

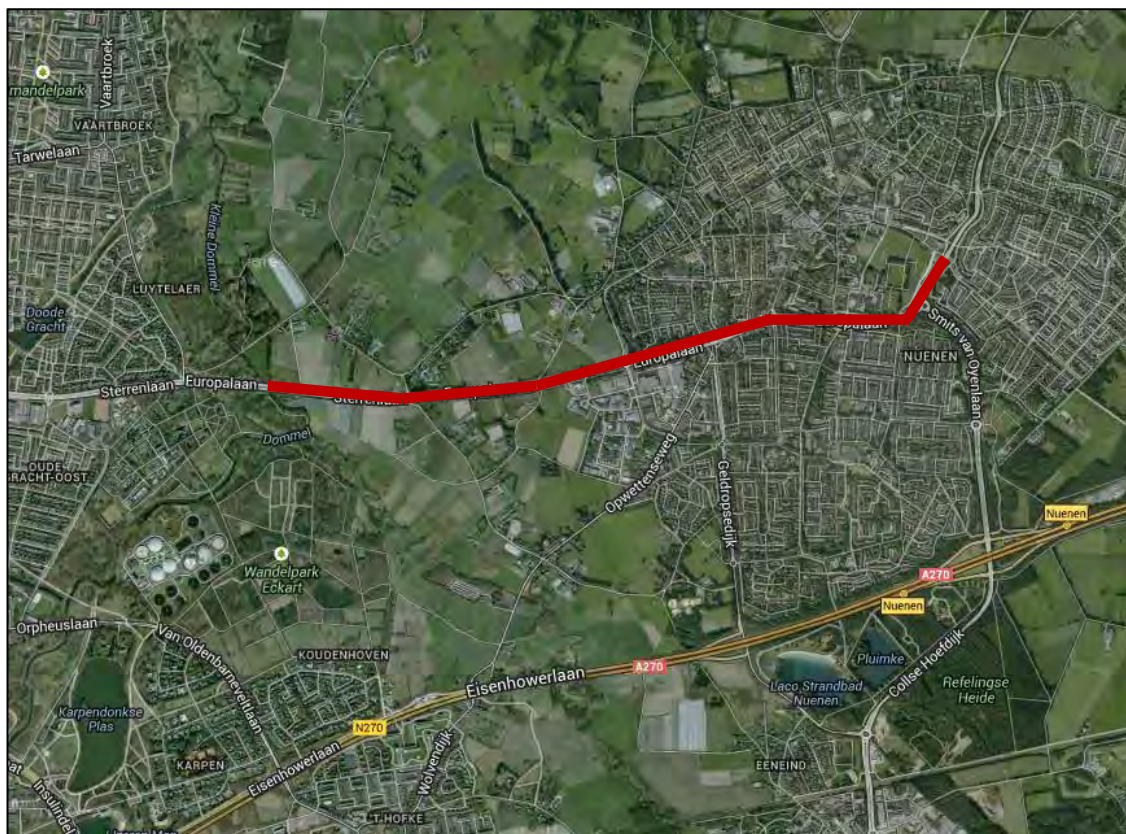
G E M E E N T E N U E N E N

<i>Versie:</i>	Definitief
<i>Datum:</i>	22 april 2014
<i>project:</i>	Flora- en faunaonderzoek Bestemmingsplan HOV2
<i>Projectnummer:</i>	224098

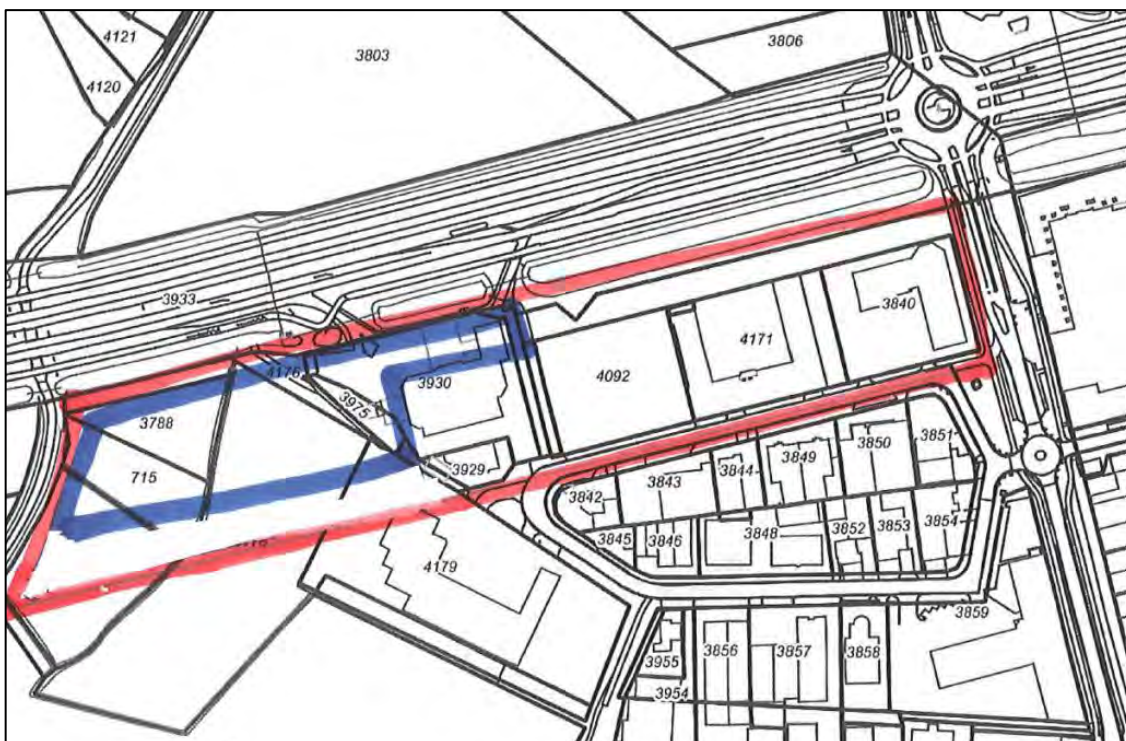
<i>Opgesteld door:</i>	BTL Advies	<i>Opdrachtgever:</i>	Gemeente Nuenen
<i>p:</i>	Postbus 385	<i>p:</i>	Postbus 10.000
	5060 AJ Oisterwijk		5670 GA Nuenen
<i>t:</i>	013 52 99 555	<i>t:</i>	040 2631 631
<i>f:</i>	013 52 99 555	<i>f:</i>	
<i>e:</i>	advies@btl.nl	<i>e:</i>	
<i>w:</i>	www.btladvies.nl	<i>w:</i>	www.nuenen.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Plangebied en toekomstige situatie	7
1.3	Beschermingskader	7
2	Werkwijze	9
2.1	Bronnen- en literatuuronderzoek	9
2.2	Biotooptoets	9
3	Onderzoeksresultaten	11
3.1	Resultaten bronnen- en literatuuronderzoek	11
3.2	Resultaten biotooptoets	13
4	Toetsing aan natuurwetgeving	17
4.1	Toetsing effect op beschermde planten en dieren	17
4.2	Toetsing effecten op beschermde gebieden	19
5	Conclusies en aanbevelingen	21
5.1	Flora- en faunawet	21
5.2	Gebiedsbescherming	21
	Literatuur	23
	Bijlage 1: Beschermingskader	25
	Bijlage 2: Kaart plangebied	27

Figuur 1.1 Ligging plangebied in rood (bron: Google Maps)

Figuur 2.2 Ligging aanvullend deel plangebied in rood (bron: Gemeente Nuenen)

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit onderzoek vormt het voornemen van de Gemeente Nuenen een bestemmingsplan op te stellen voor het realiseren van HOV2, Hoogwaardig Openbaar Vervoer fase 2 in de gemeente Nuenen. De realisatie van HOV2 betekent een nieuwe inrichting van de Europalaan, waarbij de kruisingen worden omgevormd tot rotonden en busbanen worden aangebracht.

Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, verplicht de Flora- en faunawet de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van bij wet beschermde soorten. Uitgangspunt bij dit flora- en faunaonderzoek vormt de vigerende Flora- en faunawet (25 mei 1998). In deze wet staat in artikel 1 t/m 18 beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is.

Het doel van dit flora- en faunaonderzoek is dan ook het onderzoeken en rapporteren van het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten en andere bijzondere natuurwaarden in het plangebied. Van eventueel voorkomende beschermde soorten is beoordeeld of de soort of populatie door de geplande ingreep schade ondervindt. Op basis van deze aspecten is de afweging gemaakt of het wel of niet nodig is om gedurende de uitvoering te voldoen aan een aantal randvoorwaarden en/of het nodig is om een ontheffing aan te vragen in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75 lid 5 en lid 6, sub C.

1.2 Plangebied en toekomstige situatie

Het plangebied (zie figuur 1.1) bestaat uit de Europalaan in Nuenen vanaf het busstation in Nuenen tot aan de gemeentegrens met Eindhoven, inclusief de bermen en watergangen aan weerszijden van de weg. Langs het gehele traject worden gescheiden busbanen aangelegd. De bestaande kruisingen worden omgevormd tot rotondes. Bij de oversteek met de Vorsterdijk wordt geen rotonde aangebracht. In plaats daarvan wordt in oostelijke richting een nieuwe kruising aangelegd. Ter hoogte van de kruisingen vinden de meeste ingrepen plaats. Hier worden delen van watergangen gedempt en bomen verwijderd. In bijlage 2 is een schets van het nieuwe voorlopige ontwerp opgenomen.

In dit flora- en faunaonderzoek is aanvullend aan het tracé van de HOV2 een strook meegenomen aan de zuidzijde van de Europalaan tussen de kruisingen met De Pinckart en de Dubbestraat (zie afbeelding 1.2). Hier bevinden zich enkele bedrijven, waaronder een tankstation. De gemeente is voornemens om in de toekomst uitbreiding van de bebouwingsmogelijkheden toe te staan op deze strook tussen de Europalaan en de Pinckart. De bestaande bedrijven zijn niet meegenomen in dit onderzoek. De beschikbare gronden voor nieuwe bedrijvigheid zijn wel onderzocht.

1.3 Beschermingskader

Wetgeving

De bescherming van soorten en hun leefgebieden is geregeld in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en op nationaal niveau verankerd in de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet van 1998. De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van daartoe aangewezen gebieden. Deze gebieden bestaan uit Natura2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. Natura2000 gebieden is de overkoepelende naam voor de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Activiteiten die schade toebrengen aan de beschermde natuur zijn verboden. De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op

de bescherming en behoud van het in wild levende planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Het uitgangspunt van de wet is het nee, tenzij principe. Dit betekent dat geen schade mag worden toegebracht, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. Alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen, plantensoorten en andere diersoorten zijn beschermd. Een uitgebreidere beschrijving van de natuurwetgeving is opgenomen als bijlage 1.

Beleid

Door grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen zijn in Nederland veel natuurgebieden en verbindingen tussen deze gebieden verloren gegaan. Om deze reden is de EHS vastgesteld om enerzijds bestaande verbindingen te beschermen en anderzijds om nieuwe verbindingen te creëren. Op deze manier wordt een goed functionerend netwerk tussen natuurgebieden gerealiseerd. Bescherming van de EHS geschiedt volgens het “Nee, tenzij...” principe. Ruimtelijke ingrepen met een significant negatief effect zijn alleen toegestaan in het geval geen alternatieven aanwezig zijn en er sprake is van een groot maatschappelijk belang.

2 WERKWIJZE

Dit natuurwaardenonderzoek bestaat uit:

1. bronnen- en literatuuronderzoek (2.1);
2. biotooptoets (2.2).

2.1 Bronnen- en literatuuronderzoek

2.1.1 Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet

Bij het bronnen- en literatuuronderzoek naar de actuele waarden en betekenis van het plangebied voor beschermde soorten zijn zowel de eigen waarden van het plangebied als ook de waarden van het plangebied voor de bredere omgeving beschouwd. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen (verspreiding op basis van 5 bij 5 kilometerhokken) en ingevoerde waarnemingen op internetsites. Daarnaast is gebruik gemaakt van gegevens van de NDFF, die door de gemeente Nuenen zijn aangeleverd. Tenslotte zijn gegevens geraadpleegd, die door BTL Advies zijn verzameld ten behoeve van de natuurwaardenkaart die op dit moment door BTL Advies wordt opgesteld voor de gemeente Nuenen. Op basis van de bekende verspreiding in combinatie met de biotooptoets is beoordeeld in hoeverre het te verwachten is dat beschermde planten- en diersoorten voorkomen in het plangebied. In hoofdstuk 3.1. worden de resultaten van het bronnen- en literatuuronderzoek per soortgroep in een tabel weergegeven. Algemene beschermde soorten (tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn in Nederland dusdanig algemeen dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht.

2.1.2 Beschermde gebieden

Om te onderzoeken of de geplande ontwikkeling effect heeft op eventueel in de omgeving aanwezige beschermde gebieden zijn kaarten geraadpleegd van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Op basis van dit kaartmateriaal, de aard van de geplande ontwikkeling, de grootte van het plangebied en expert judgement, is een inschatting gemaakt in hoeverre de geplande ontwikkeling leidt tot een negatief effect op de betreffende beschermde natuurwaarden. Hiervoor zijn de onderstaande bronnen geraadpleegd.

Internet

1. <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
2. <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

2.2 Biotooptoets

Het doel van de biotooptoets is om een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. Tijdens dit bezoek zijn de watergangen steekproefsgewijs bemonsterd met een schepnet. Eventueel aanwezige holten in de beplanting tot een hoogte van 5 meter zijn met behulp van een boomcamera geïnspecteerd op de aanwezigheid van en de geschiktheid voor vleermuizen.

Beschermde en/of bijzondere soorten die tijdens de biotooptoets zijn aangetroffen zijn geregistreerd. Op het moment dat de biotooptoets is uitgevoerd zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachttactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten en soortengroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratieroutes, vergeleken en getoetst met de situatie in het veld.

Voor planten geldt voor de meeste soorten dat deze alleen gedurende de bloeiperiode waarneembaar zijn. Om deze reden wordt voor planten voornamelijk gelet op de vegetatiestructuur en abiotische omstandigheden van de standplaats. Op die manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen, maar niet tijdens de biotooptoets zijn waargenomen.

3 ONDERZOEKSRESULTATEN

3.1 Resultaten bronnen- en literatuuronderzoek

3.1.1 Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet

In de onderstaande tabel worden de resultaten weergegeven uit het bron- en literatuuronderzoek. In deze tabel zijn alleen de zwaarder beschermde soorten opgenomen waarvan het voorkomen is vastgesteld in (de directe omgeving van) het plangebied. Het betreft onderstaande soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en vogels die een jaarrond beschermde status bezitten. Vogels zijn onderverdeeld in jaarrond beschermde soorten (categorie 1-4) en vogels die alleen jaarrond beschermd zijn als daar zwaarwegende redenen voor zijn (categorie 5). Gekeken is naar de verspreiding van de vogelsoorten uit categorie 1-4 en naar vogelsoorten uit categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied. Voor een uitgebreidere omschrijving van de tabellen en categorieën van de vaste nesten van vogels wordt verwezen naar bijlage 1.

SOORTGROEP	SOORTEN	OPMERKINGEN	BRONNEN
VOGELS			
Categorie 1 – 4	steenuil, buizerd, havik, kerkuil	Alleen voor de steenuil worden nest-indicerende activiteiten benoemd	1,2,3
Categorie 5	ekster, groene specht, grote bonte specht, koolmees, torenvalk, zwarte kraai, zwarte roodstaart		1,2,3
VLEERMUIZEN (allen tabel 3)			
Gebouwbewonende soorten	gewone dwergvleermuis		2
Gebouw- en boombewonende soorten	niet bekend uit literatuur		
GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN			
Tabel 2	eekhoorn		1,2
Tabel 3	niet bekend uit literatuur		
VISSEN			
Tabel 2	kleine modderkruiper	Kleine Dommel	4
Tabel 3	beekprik, bittervoorn	Kleine Dommel	4
AMFIBIEËN EN REPTIELEN			
Tabel 2	alpenwatersalamander		1, 2
Tabel 3	niet bekend uit literatuur		
VAATPLANTEN			
Tabel 2	lange ereprijs		1
Tabel 3	niet bekend uit literatuur		

OVERIGE SOORTGROEPEN			
Dagvlinders	niet bekend uit literatuur		
Libellen	niet bekend uit literatuur		
Overige insecten	niet bekend uit literatuur		
Kreeftachtigen	niet bekend uit literatuur		
Tweekleppigen	niet bekend uit literatuur		

1 = NDFF, aangeleverd door gemeente Nuenen

2 = Natuurwaardenkaart (concept 20 maart 2014, BTL Advies)

3 = Waarneming.nl

4 = Vissenatlas Noord-Brabant

Tabel 3.1 Resultaten uit bron- en literatuuronderzoek

3.1.2 Beschermde gebieden

In de directe omgeving van het plangebied komen geen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde natuurgebieden voor. Het plangebied grenst wel aan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ter hoogte van de brug over de Kleine Dommel. Het beekdal van dit riviertje is opgenomen in de EHS. In figuur 3.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de EHS weergegeven.

Figuur 3.1 Ligging Europalaan ten opzichte van de EHS (gekleurde vlakken) bron: provincie Noord-Brabant

3.2 Resultaten biotooptoets

Op 7 april 2014 is een veldbezoek gebracht aan het plangebied door een ecooloog van BTL Advies. Naast directe waarnemingen van beschermde soorten, is aan de hand van de aangetroffen biotopen een indicatie verkregen van het mogelijk voorkomen van soorten in het plangebied die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets. Dit is noodzakelijk, omdat sommige seizoensgebonden plant- en/of diersoorten tijdens het veldbezoek mogelijk niet direct kunnen worden waargenomen.

Het plangebied bestaat uit de Europalaan inclusief de naastgelegen bermen, beplanting, watergangen, fiets- en voetpaden. Het westelijke deel van de Europalaan is in het buitengebied gelegen, het oostelijke deel bevindt zich in de bebouwde kom. Binnen de bebouwde kom is het wegprofiel smal, met smalle grazige bermen, laanbeplanting en droge greppels. Ter hoogte van de kruisingen zijn lokaal plantvakken met sierbeplanting aanwezig. De kruidachtige vegetatie in de bermen bestaat uit soorten als smalle weegbree, kleine klaver, gewone hoornbloem en veldzuring.

Droge greppels en laanbomen

Laanbomen in de middenberm

Ter hoogte van de rotonde met de Smiths van Oyenlaan is het profiel ruimer, hier bevinden zich ook enkele solitaire eiken in de groenstrook. In deze bomen zijn meerdere eksternesten waargenomen. Eén nest was tijdens de biotooptoets in gebruik door een koppel eksters. Ter hoogte van de kruising met de Kerkstaat is eveneens beplanting aanwezig. Het betreft deels solitaire bomen en sierheesters, maar ook gesloten beplanting met populieren. Aan beide zijden van de Europalaan zijn eksternesten in de beplanting aanwezig. Hier zijn echter geen activiteiten van eksters op of rond de nesten waargenomen. Tussen de kruising met de Vallestep en de Geldropsedijk is de ruimte naast de weg zo beperkt dat alleen een haag aanwezig is tussen de Europalaan en de naastgelegen ventwegen. Rond de kruising met de Geldropsedijk is op meerdere locaties beplanting aanwezig. In deze bomen zijn geen nesten of holten waargenomen.

Haag en beplanting tegenover Geldropsedijk

Beplanting t.h.v. kruising met Kerkstraat

Vanaf de kruising met de Geldropse dijk wordt het profiel met name aan de zuidzijde breder. Hier zijn brede watergangen met rietoevers aanwezig. Waarschijnlijk zijn deze aangelegd als waterberging voor het naastgelegen industrieterrein. De middenberm bestaat hier eveneens uit een kruidachtige vegetatie met laanbeplanting.

Brede watergang met rietoever

Brede watergang met ruige oever

Buiten de bebouwde kom zijn aan weerszijden van de Europalaan brede sloten aanwezig, die eveneens watervoerend zijn. De watervegetatie bestaat uit puntkroos, azolla en kroos. Een oevervegetatie ontbreekt grotendeels. Ook hier is een middenberm aanwezig. In de bermen is beplanting aanwezig, hier is echter geen sprake van een doorgaande laanstructuren.

Watergang met kroos buiten komgrens

Middenberm buiten bebouwde kom

De strook grond tussen de Europalaan en de Pinckart aan de achterzijde van de bestaande gebouwen en tussen de bedrijven en het tankstation bestaat hoofdzakelijk uit gazon. Nabij de watergang is een groep bomen aanwezig, waaronder enkele populieren. In deze bomen zijn geen nesten waargenomen. Tussen het tankstation en de Dubbestraat bestaat de strook grond uit twee graslandpercelen gescheiden door een smalle sloot. Beplanting is hier niet aanwezig.

Gazon op bestaand bedrijven terrein

Weilanden en sloot tussen Tankstation en Dubbestraat

Tijdens het bemonsteren van de watergangen en vijvers in het plangebied met behulp van een schepnet zijn geen vissen of amfibieën aangetroffen. Gezien de tijd van het jaar zijn amfibieën wel in het water te verwachten, omdat de biotooptoets in de voortplantingstijd is uitgevoerd. In de bomen zijn geen holten of spleten aanwezig, die geschikt zijn als verblijfplaats voor vogels en/of vleermuizen.

4 TOETSING AAN NATUURWETGEVING

4.1 Toetsing effect op beschermde planten en dieren

Broedvogels

De bescherming van vogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat het nest eenmalig wordt gebruikt, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten.

In het plangebied is geschikt broedhabitat aanwezig voor verschillende soorten algemeen voorkomende broedvogels (merel, houtduif, eenden). Met deze broedvogels kan echter in het algemeen relatief makkelijk rekening worden gehouden door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen. Mochten er tijdens broedseizoen werkzaamheden (moeten) plaatsvinden, dan kan het overtreden van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet in dit geval worden voorkomen door:

- De werkzaamheden te starten voor aanvang van het broedseizoen.
- Het deel van het plangebied waar werkzaamheden plaatsvinden ongeschikt te maken door voorafgaand aan het broedseizoen bomen te verwijderen of door de vegetatie in de slootkanten kort te houden en ongeschikt te houden gedurende de werkzaamheden.

Locatie eksternest

Ekster op nest (boven) en wilde eend (onder)

Verblijfplaatsen van vogels, die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 4 van de vaste nesten (zie bijlage 1). Nesten van deze soorten zijn niet aangetroffen. Gezien de ligging in de bebouwing van Nuenen zijn nesten van de genoemde roofvogels niet te verwachten. In 2011 zijn nabij het sportcomplex aan de Sportlaan roepende steenuilen waargenomen. In de bomen aan de Europalaan zijn echter geen geschikte holten aanwezig, die kunnen dienen als nestplaats voor de steenuil.

Voor de soorten genoemd in categorie 5 van de vaste nesten geldt dat deze alleen jaarrond zijn beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. In de bomen in het plangebied zijn meerdere nesten van eksters waargenomen. De meeste zijn echter (niet meer) niet in gebruik, slechts een koppeltje was daadwerkelijk actief. Mogelijk worden enkele bomen met eksternesten verwijderd, maar buiten het plangebied blijven voldoende bomen aanwezig, waardoor voldoende nestgelegenheid voor deze soorten overblijft. Ook voor de overige soorten van categorie 5 die mogelijk in het plangebied voorkomen geldt dat na de werkzaamheden voldoende beplanting en daarmee geschikt leefgebied overblijft. Derhalve zijn er geen ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. Voor de categorie broedvogels zijn dan ook geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de soort maken vleermuizen gebruik van openingen in gebouwen en bomen als vaste rust- en verblijfplaats. Gebouwbewonende soorten verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders. Boombewonende soorten verblijven in holten, gaten of scheuren in voornamelijk grote, oudere bomen. Naast vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn ook structureel van belang zijnde foerageergebieden en vliegroutes beschermd.

Vanwege het ontbreken van bebouwing in het plangebied is het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uit te sluiten. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen zijn niet aanwezig, omdat in de bomen daarvoor geen geschikte holten aanwezig zijn. Effecten op mogelijk aanwezige vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is daarom niet aan de orde.

Ook foerageergebied en vliegroutes zijn beschermd onder de Flora- en faunawet indien deze essentieel zijn voor het functioneren van de verblijfplaatsen. Laanbeplanting zoals langs de Europalaan kan worden gebruikt als vliegroute. Binnen de bebouwde kom van Nuenen is in ruime mate beplanting aanwezig, ook evenwijdig aan de laanbeplanting langs de Europalaan. De laanbeplanting vormt daardoor geen structureel van belang zijnde route. In het buitengebied is geen sprake van een doorgaande lijnvormige structuur, omdat de beplanting hiervoor te versnipperd is. Deze beplanting heeft daarom geen functie als vliegroute. De herinrichting van de Europalaan heeft daarom geen effect op het leefgebied van vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied heeft een minimale betekenis voor enkele algemeen voorkomende soorten zoogdieren. Van de zwaardere beschermde soorten wordt alleen de eekhoorn gemeld. Vanwege de hoge mate van verstoring door de weg gebruikt deze soort de beplanting niet als nestplaats. Belemmeringen in het kader van de Flora- en faunawet zijn niet aan de orde.

Vissen

In de watergangen in het plangebied zijn geen vissen waargenomen. Vanwege het ontbreken van een goed ontwikkelde watervegetatie en waterleven zijn beschermde vissoorten niet te verwachten. De meldingen van beschermde vissoorten hebben allen betrekking op de Kleine Dommel. Bovendien blijven de watergangen grotendeels behouden. Alleen ter hoogte van de kruisingen worden delen van watergangen gedempt in verband met de extra ruimte die nodig is voor de rotondes. Effecten op (strikt) beschermde vissoorten zijn daarom uitgesloten. Daarnaast zal een aantal vijvers aan de westzijde van Nuenen (tussen meubelwinkel Goossens en het benzinestation) gedempt worden. Omdat ook hier geen beschermde soorten zijn aangetroffen, zijn belemmeringen in het kader van de Flora- en faunawet niet aan de orde.

Amfibieën en reptielen

Uit het bronnen- en literatuuronderzoek is de Alpenwatersalamander bekend. Deze soort is echter niet waargenomen tijdens het bemonsteren van de watergangen. Gezien het ontbreken van een goed

ontwikkelde watervegetatie is deze soort ook niet te verwachten. Wel is de algemeen voorkomende groene kikker waargenomen.

Beschermde reptielen zijn niet te verwachten, omdat de wegberm geen geschikt leefgebied vormt voor deze soortgroep. Effecten op de soortgroepen amfibieën en reptielen zijn niet te verwachten.

Vaatplanten

De bermen zijn over het algemeen smal en worden intensief gemaaid. De lange ereprijs, die in de gegevens van de NDFF is opgenomen is een soort van ruigere vegetaties en daarom niet in de bermen van de Europalaan te verwachten. Ook andere beschermde plantensoorten zijn niet te verwachten, vanwege het intensieve beheer van de bermen. Effecten op beschermde soorten planten zijn daarom niet aanwezig.

Overige soortgroepen

Uit de overige soortgroepen (dagvlinders, libellen, overige insecten, kreeftachtigen en tweekleppigen) zijn op basis van het bronnen- en literatuuronderzoek geen beschermde soorten, zoals genoemd in tabel 2 en /of 3 van de Flora- en faunawet bekend in de (directe omgeving van) het plangebied. Tijdens de biotooptoets is voor deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied aangetroffen. Beschermde soorten uit deze soortgroepen worden dan ook niet verwacht in of nabij het plangebied. Effecten op deze soorten zijn daarom uit te sluiten.

4.2 Toetsing effecten op beschermde gebieden

4.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied maakt geen deel uit van een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en in de omgeving zijn dergelijke gebieden ook niet aanwezig. Derhalve is geen vergunningplicht aan de orde vanuit de Natuurbeschermingswet.

4.2.2 Ecologische hoofdstructuur

Voor de ecologische hoofdstructuur (EHS) geldt op basis van het rijksbeleid (Nota Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Hiertoe geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Wel grenst het westelijke deel van het plangebied aan de EHS en lijkt op de kaart de watergang aan de zuidzijde van de Europalaan deels in de EHS te vallen. Aan de watergang en aangrenzende terreinen die in de EHS zijn gelegen worden echter geen werkzaamheden uitgevoerd, het profiel van de vernieuwde weg blijft binnen het huidige profiel van de weg inclusief de vrij liggende fietspaden. Ook verandert de functie van het plangebied niet, waardoor geen veranderingen op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS optreden. Verdere vervolgstappen zijn dan ook niet nodig.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Flora- en faunawet

In onderstaande tabel zijn de strikter beschermde (tabel 2 of 3) soorten en/of soortgroepen opgenomen die mogelijk in het plangebied voorkomen (tabel 5.1). Tevens zijn de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling, evenals de eventuele noodzaak voor nader onderzoek en/of een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet opgenomen. Vervolgstappen in het kader van de Flora- en faunawet worden afhankelijk van de precieze uitvoering noodzakelijk geacht.

Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Besluit Minister noodzakelijk?	Bijzonderheden en/of opmerkingen
Broedvogels (algemeen)	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten het broedseizoen of het plangebied vooraf ongeschikt maken voor broedvogels.
Overige soortgroepen	Nee	Nee	Nee	

Tabel 5.1 Strikter beschermde soorten en/of soortgroepen die mogelijk in het plangebied voorkomen

5.2 Gebiedsbescherming

5.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied maakt geen deel uit van een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en in de omgeving zijn dergelijke gebieden niet aanwezig. Een verdere procedure in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is voor dit project dan ook niet noodzakelijk.

5.2.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied vormt geen onderdeel van de EHS. Daarnaast tast de voorgenomen herinrichting van de Europalaan de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet aan. Vervolgstappen in het kader van de EHS zijn dan ook niet nodig.

LITERATUUR

Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Creemers, R. &. (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse fauna 9. Leiden: Nationaal

Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. (2007). Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen.

Europese Unie. (1979). Vogelrichtlijn. Richtlijn 79/409/EEG.

Europese Unie. (1992). Habitatrichtlijn. Richtlijn 92/43/EEG.

Ministerie van EL&I. (sd). Beschermde natuur in Nederland: soorten en gebieden in wetgeving en beleid. Opgehaald van Alterra: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

Ministerie van LNV. (1998). Beschermde soorten. Flora- en faunawet bijlage I en II: Stb. 402.

Ministerie van LNV. (1998). Flora- en faunawet. Stb. 402.

Ministerie van LNV. (2000). Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet. Stb. 523.

Ministerie van LNV. (2000). Besluit vrijstelling beschermde dier en plantensoorten. Stb. 525, Stb.499.

Ministerie van LNV. (2001, november 13). Bekendmaking lijsten beschermde inheemse soorten. nummer 201.

Ministerie van LNV. (2001). Flora- en faunawet. Stb. 656.

Ministerie van LNV. (2004, november 11). Besluit Rode lijsten flora en fauna. Stb. 218.

Ministerie van LNV. (2005). wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen. Stb.195.

Nationaal Natuurhistorisch Museum. (2004). De wespen en mieren van Nederland, Nederlandse Fauna 6. Leiden: Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Nederlandse libellen. Brachytron jaargang 11, Nederlandse vereniging voor Libellenstudie. Waarneming.nl. (sd). Opgehaald van www.waarneming.nl

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Stichting EIS en De Vlinderstichting. (augustus 2008). De actualisatie van de verspreiding van de

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

BIJLAGE 1: BESCHERMINGSKADER

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden, richt zich op de bescherming van daartoe aangewezen gebieden, het beheer en het voorkomen van bepaalde schadelijke handelingen. In deze gebieden, bestaande uit Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en Beschermde Natuurmonumenten, staat instandhouding van soorten en systemen voorop.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder van de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. De gebieden, die zijn aangewezen als speciale beschermingszone, maken deel uit van Natura 2000, het Europese initiatief van een duurzaam ecologisch netwerk van natuurgebieden in Europa. De richtlijn stelt nadere regels voor de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats en habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van de Habitatrichtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II van de Habitatrichtlijn vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen.

Flora- en faunawet

De soortenbeschermingsaspecten uit de Habitat- en Vogelrichtlijn zijn geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Uitgangspunt is het nee, tenzij beginsel. Alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen, plantensoorten en andere diersoorten zijn bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) (Stb. 2000,523) beschermd.

In februari 2005 is de nieuwe AMvB in het Staatsblad gepubliceerd en daarmee in werking getreden. Hierin zijn onder andere een aantal algemene soorten opgenomen, die onder bepaalde voorwaarden, een vrijstelling hebben gekregen voor artikelen 8 tot en met 12. Vanaf dat moment wordt gewerkt met drie beschermingscategorieën:

1. algemene beschermde soorten (tabel 1)

Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze vrijgesteld van een ontheffingsaanvraag. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets).

2. overig beschermde soorten (tabel 2)

Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze soorten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets). Geen gedragscode betekent geen vrijstelling voor deze categorie.

3. **streng beschermde soorten (tabel 3)**

Dit zijn alle soorten van de Europese Habitatrichtlijn (bijlage IV) van de Europese Vogelrichtlijn (bijlage 1) en de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen inheemse dier- en plantsoorten. Negatieve effecten op streng beschermde soorten moeten door middel van compensatie teniet worden gedaan. Voor uitvoering van werkzaamheden die strijdig zijn met de Flora- en faunawet kan ontheffing worden aangevraagd (artikel 75, lid 5 & lid 6, sub C en artikel 2, derde lid van het Besluit vrijstelling beschermde plant- en diersoorten).

Vogels

De bescherming van vogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Dit geldt voor een relatief klein aantal soorten. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat deze het nest eenmalig gebruiken, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten.

Voor het verstoren van broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen. Werkzaamheden mogen alleen worden uitgevoerd, wanneer geen in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn. Rond in gebruik zijnde nesten geldt een rustzone waarbinnen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd totdat de vogels hun nest vanzelf weer hebben verlaten, dat wil zeggen nadat het broedsel is afgerond of de jongen zijn groot gebracht.

De lijst met jaarrond beschermde soorten is in augustus 2009 aangepast. Op de volgende categorieën van de vaste nesten gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
4. Vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen.
5. Vogels die in deze categorie vallen zijn niet jaarrond beschermd, tenzij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Het gaat hier weliswaar om nesten van vogels die regelmatig terugkeren naar de plaats waar deze soorten het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats is verdwenen, zich elders te vestigen.

Rode Lijst soorten

Voor de soortengroepen planten, vogels, amfibieën en reptielen, zoogdieren, zoetwatervissen, dagvlinders, libellen, sprinkhanen, korstmossen en paddenstoelen zijn lijsten vastgesteld met daarop vermeld de met uitsterven bedreigde en kwetsbare soorten, de zogenaamde Rode Lijsten. Deze zijn per soortgroep gepubliceerd in de Staatscourant.

Echter, op dit moment heeft plaatsing op de Rode Lijst geen juridische beschermde status. Voor Rode Lijstsoorten geldt zodoende geen ontheffingsplicht, tenzij de Flora- en faunawet op de soort van toepassing is en zodoende de bescherming van de Flora- en faunawet geldt. In de uit te voeren werkzaamheden wordt met de algemeen geldende zorgplicht voor planten- en dieren -voor zover dat mag worden verwacht- rekening gehouden. Op iedere burger rust de zorgplicht om binnen vermogen deze soorten te beschermen en te behouden.

BIJLAGE 2: KAART PLANGEBIED

